

Umíme žít bez odpadů?

12. 3. – 20. 4. 2018

Úvod

Vážení přátelé,

ať chceme, nebo ne – žijeme v době obalové a odpadové. V běžném životě nás obklopují tisíce věcí, jejichž původ, složení a finální cestu odstranění si málokdo přesně uvědomujeme. My v Recyklohraní jsme se proto rozhodli problematiku „předcházení vzniku odpadů“ Vašim žákům a studentům připomenout ve třetím úkolu letošního školního roku, který jsme nazvali „**Umíme žít bez odpadů?**“

Za finanční podpory Státního fondu životního prostředí v roce 2017 vznikl nový výukový materiál pro školy „EKOABECEDA aneb Umíme žít bez odpadů?“.

Ukazuje, co a jak můžeme každý z nás udělat pro to, aby odpady vůbec nevznikaly, nebo jich bylo co nejméně. Podněty pro vaši práci a scénáře vyučovacích hodin k tématu „předcházení vzniku odpadů“ jsou připraveny pro 4 věkové kategorie od mateřských až po střední školy.

Ve scénářích „EKOABECEDY aneb Umíme žít bez odpadů?“ najdete podrobné návody a postupy, takže jejich realizace bude snadná a věříme, že se u nich společně se svými žáky a studenty dobře pobavíte, budete diskutovat a objevíte nové pohledy na hodnotu potravin, oblečení, spotřebičů a dalších věcí.

Vždyť cena v korunách jen zřídka skutečně vyjadřuje, kolik lidské práce a umu, vody, půdy, slunečního svitu a dalších energií bylo zapotřebí. Přirozeně pak začneme přemýšlet, jak tvořit odpady méně a budeme je vnímat spíš jako zdroje pro další výrobu.

Těšíme se na Vaše zážitky!

Váš tým Recyklohraní

Obecné informace k úkolu

Odpady jsou staré jako lidstvo samo. Zpočátku to byly čistě organické materiály, případně odpady přírodní povahy, které byly člověkem dále využívány (např. kůže zvířat apod.). S postupným rozvojem výroby a dále průmyslu se však materiálová povaha odpadů významně změnila. Nyní má s jejich materiálovým složením a následným rozložením příroda velké problémy.

Z tohoto důvodu by měla být prioritou lidské společnosti snaha o to, aby ke vzniku odpadů vůbec nedošlo (tzv. předcházení vzniku odpadů – PVO). Současně je aktuálním trendem pohlížet na odpady jako na zdroje, které je možné využít k další výrobě, a to s minimálním dopadem na životní prostředí.

Tento přístup totiž umí „zabít dvě mouchy jednou ranou“. Jednak dojde k využití odpadů ekologickou formou a současně se ušetří nové zdroje, které jsou z dlouhodobého hlediska vyčerpatelné.

A o tom bude řeč v našem třetím úkolu s názvem „**Umíme žít bez odpadů?**“.

Zajímat se budeme o správné a ekologické „spotřebitelské chování“ a předcházení vzniku odpadů – „PVO“.

Všechny potřebné podklady k úkolu naleznete pod názvem „EKOABECEDA aneb Umíme žít bez odpadů?“ na adrese www.recyklohrani.cz/cs/ekoabeceda/. Jako další inspiraci a pomoc k tématu lze využít materiál s názvem „Metodika pro začlenění problematiky předcházení vzniku odpadů do výuky pro jednotlivé stupně škol“.

Je zde uvedena i spousta zajímavostí o výrobě a recyklaci, které můžete využít nejen při plnění našeho hravého úkolu, ale i v běžné školní výuce v jiných předmětech.

Rádi bychom vás také upozornili na nabídku a aktuální kampaň v projektu **Jeden svět na školách** (www.jsns.cz). Jmenuje se „**Nekup to**“ a velmi vhodným způsobem doplňuje pomůcky a scénáře zejména pro II. stupeň základních škol a pro střední školy a odborná učiliště. Krom jiného zde najdete tři filmy o nadvýrobě elektroniky (Zemřít pro design), vyhazování potravin (Just Eat it) a nadprodukcí oblečení (Co se nenosí). K filmům jsou připravené též metodiky a pracovní listy pro žáky.

Pokud budete mít zájem, **TIŠTĚNOU FORMU EKOABECEDY aneb Umíme žít bez odpadů?** je možné získat za body v [katalogu odměn na www.recyklohrani.cz](http://katalogu.odmehnawww.recyklohrani.cz).

Metodické pokyny

Na stránkách www.recyklohrani.cz/cs/ekoabeceda/ - „EKOABECEDA aneb Umíme žít bez odpadů?“ si stáhněte scénáře a doplňkové materiály dle pokynů v zadání pro jednotlivé stupně škol a postupujte podle obsažených instrukcí.

Pokud budete mít zájem, **TIŠTĚNOU FORMU EKOABECEDY aneb Umíme žít bez odpadů?** je možné získat za body v [katalogu odměn na www.recyklohrani.cz](http://katalogu.odmehnawww.recyklohrani.cz).

Pro každý stupeň je k dispozici celkem pět scénářů, které názorně ukazují, proč a jak je možné a zapotřebí předcházet vzniku odpadu. **Vyberte si kterékoli DVA z nich podle vlastního uvážení a zrealizujte je s vašimi žáky či studenty.**

Uveden je pokaždé nejen přesný postup, ale i seznam potřebných pomůcek, ke stažení jsou pracovní listy, kartičky aj.

Forma práce

- Práce ve skupinkách,
- diskuse na dané téma,
- výtvarné, pohybové aktivity (výroba kostýmů, rekvizit, pohybové hry, divadelní scénky aj.),
- práce s internetem, kreativní činnosti.

Výstup úkolu

Vyplněný formulář tzv. „zpětné vazby“ k realizovanému scénáři odeslaný přes webové rozhraní. Obodovány budou **MAXIMÁLNĚ DVA SCÉNÁŘE**.

POZOR! Pro tento úkol dochází ke **ZMĚNĚ V ODESÍLÁNÍ** řešení. Přesný postup je popsán u jednotlivých zadání.

Jednotlivé scénáře jsou koncipovány pro běžnou 45minutovou vyučovací hodinu. K tématům je ale často navrženo více aktivit, než je možné v rámci obvyklé hodiny realizovat. Každý pedagog si proto může lekci rozvrhnout a přizpůsobit podle potřeb s přihlédnutím ke konkrétní skupině dětí a studentů, jejich věku, znalostem a dovednostem.

UPOZORNĚNÍ!

V případě, že budete posílat přílohu – např. fotografii, musí být konkrétně **POJMENOVÁNA** názvem školy a města (obce, ev. kraje). Děkujeme za pochopení.

Souhlas: vypracováním a zasláním tohoto úkolu škola vyjadřuje svůj souhlas se zveřejněním dodaných údajů, materiálů a fotografií na webových stránkách a facebookovém profilu pro účely programu Recyklohraní aneb Uklidme si svět a dalších partnerů tohoto projektu.

Bezpečnostní upozornění: při práci na úkolech dodržujte obvyklé bezpečnostní postupy, aby nedošlo k ohrožení a poškození zdraví či majetku.

Zadání úkolu – 2. stupeň ZŠ, nižší ročníky víceletých gymnázií

Na stránkách www.recyklohrani.cz/cs/ekoabeceda/ „EKOABECEDA aneb Umíme žít bez odpadů?“ máte na výběr pět scénářů, které se týkají tematiky předcházení vzniku odpadů (PVO) v různých oblastech života.

Programy jsou určené pro žáky, kteří již mají základní znalosti z třídění odpadů, povědomí o různých materiálech, jejich původu a zpracování:

- Plýtváme čas plýtváním – úvod do PVO,
- Elektrospotřebiče,
- Jde to i bez obalů,
- Jak nebýt plýtvákem – o potravinách,
- O oblečení jinak.

Vyberte si a zrealizujte DVA z nich.

Pokud budete mít zájem, **TIŠTĚNOU FORMU EKOABECEDY aneb Umíme žít bez odpadů?** je možné získat za body v [katalogu odměn na www.recyklohrani.cz](http://www.recyklohrani.cz).

Rádi bychom vás také upozornili na nabídku a aktuální kampaň v projektu **Jeden svět na školách** (www.jsns.cz). Jmenuje se „Nekup to“ a **velmi vhodným způsobem doplňuje pomůcky a scénáře zejména pro II. stupeň základních škol a pro střední školy a odborná učiliště**. Krom jiného zde najdete tři filmy o nadvýrobě elektroniky (Zemřít pro design), vyhazování potravin (Just Eat it) a nadprodukcí oblečení (Co se nenosí). K filmům jsou připravené též metodiky a pracovní listy pro žáky.

Zařazení do výuky

Všeobecná komunikace – diskuse o předcházení vzniku odpadů úměrně rozumovým schopnostem žáků. Zařazení libovolné dle potřeby – společenská výchova, přírodověda, technické předměty, kreativní činnosti aj.

Pomůcky

Dva scénáře „EKOABECEDY aneb Umíme žít bez odpadů?“ dle vlastního výběru, které jsou volně ke stažení <http://www.recyklohrani.cz/cs/ekoabeceda/category/8> a obsahují podrobný popis dalších pomůcek ke každému scénáři a přesné metody práce.

Výstup výsledků

Vyplněný formulář zpětné vazby k realizovanému scénáři

Hodnocení

Budou obodovány **maximálně DVA** scénáře.

Každá škola, která zašle soubory uvedené v zadání, získá za 1 realizovaný scénář	125 bodů
za 2 scénáře maximálně	250 bodů

Pokyny k předání úkolu

Každá škola zasílá výstupy dle zadání pro jednotlivé stupně škol.

Řešení se zasílá pouze prostřednictvím www.recyklohrani.cz. POZOR! Prosíme, nezasílejte nám vypracované úkoly e-mailem ani poštou. Takto zaslané úlohy nebudou vyhodnoceny. Děkujeme za pochopení.

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ!

Všechny vámi zasílané přílohy, soubory, výstupy, formuláře, fotografie aj. musí být konkrétně POJMENOVÁNY názvem školy a města (obce, ev. kraje), jinak NEBUDOU VYHODNOCENY!

Postup stažení zadání a odesílání řešení přes webové stránky:

- Přihlaste se do svého uživatelského účtu.
- Klikněte na „Přehled úkolů“.
- Vyberte aktuální úkol a klikněte na „Znění úkolu“.
- Vyberte si zadání pro jednotlivé stupně.
- Otevřou se vám informace o úkolu pro každý stupeň školy, které si můžete stáhnout.

POZOR – ZMĚNA V ODESLÁNÍ ŘEŠENÍ!

U tohoto úkolu je postup pro odeslání řešení JINÝ než v minulosti!

Úkol se tentokrát odevzdává formou vyplnění formuláře tzv. „zpětné vazby“ v sekci EKOABECEDA a není možné jej dodatečně editovat!

- Klikněte v pravé části STRÁNKY na rubriku EKOABECEDA.
- Otevře se vám sekce EKOABECEDA.
- Klikněte na první řádek „EKOABECEDA aneb Umíme žít bez odpadů?“.
- Otevře se vám strana se seznamem SCÉNÁŘE a v jeho spodní polovině naleznete nadpis ZPĚTNÁ VAZBA.
- Vyberte si zde ZPĚTNOU VAZBU pro vámi realizovaný scénář a klikněte na ni.
- Otevře se okénko s několika jednoduchými otázkami, které zodpovězte.
- Klikněte na odeslat.
- Pokud jste vyplnili správně všechna pole, rovnou dostanete přiděleno 125 bodů.
- Postup opakujte pro druhý scénář.

NENECHÁVEJTE ODEVZDÁNÍ ÚKOLU NA POSLEDNÍ MOŽNÝ TERMÍN. NA ODEVZDÁNÍ PO TERMÍNU, A TO ANI CHYBOU SYSTÉMU, NEBUDE BRÁN ZŘETEL!

Možnost sdělit nám jakékoli vaše připomínky, zkušenosti a náměty pro další úkoly či jiné aktivity Recyklohraní je součástí formuláře „zpětné vazby“. Své názory nám Vy i Vaši žáci může sdělit taktéž na facebookovém profilu www.facebook.com/Recyklohraní.

Termín odevzdání a vyhotovení úkolu

Své práce zasílejte nejpozději **do 20. 4. 2018 včetně**. Body jsou tentokrát připisovány průběžně – ihned po vašem odeslání formuláře zpětné vazby. Formulář proto není možné znovu editovat. V případě dotazů nás, prosím, neváhejte kontaktovat na e-mailové adrese info@recyklohrani.cz nebo na telefonní lince Recyklohraní 739 280 887 (po-pá 7.30-10.30,13-14.00).

Souhlas

Vypracováním a zasláním tohoto úkolu škola vyjadřuje svůj souhlas se zveřejněním údajů, materiálů a fotografií na webových stránkách a facebookovém profilu pro účely programu Recyklohraní aneb Uklidme si svět a dalších partnerů tohoto projektu.